

ROZPORZĄDZENIE Ministra Kolei Żelaznych,

dotyczące wprowadzenia Ogólnopolskiej Taryfy osobowej i bagażowej

Na mocy dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. (Dziennik Praw № 14, poz. 152), konstytucyjnie zatwierdzonego w dniu 7 kwietnia 1919 roku (Monitor Polski № 82) i w porozumieniu z Ministerstwami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu zarządzam, co następuje:

Z dniem 1 czerwca 1920 r. wprowadza się w życie podana poniżej

„Taryfa na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych normalnotorowemi polskimi kolejami państwowemi i normalnotorowemi kolejami prywatnemi, zarządzanemi przez Państwo”.

Od chwili wprowadzenia rzeczonej taryfy tracą moc obowiązującą następujące taryfy:

A. Taryfy i przepisy przewozowe, obowiązujące na kolejach b. zaboru rosyjskiego:

- I. Taryfa tymczasowa na przewóz pasażerów i bagażu na liniach kolei państwowych Okręgu Warszawskiego, ważna od listopada 1918 r.
- II. Taryfa tymczasowa na przewóz podróżnych, psów i bagażu na liniach Dyrekcji Radomskiej, ważna od 1 listopada 1918 r.
- III. Taryfa tymczasowa na przewóz osób, psów i bagażu na kolejach wojskowych, ważna od czerwca 1919 r., a obowiązująca na liniach Okręgu Wileńskiego.
- B. Taryfy i przepisy przewozowe, obowiązujące na kolejach b. zaboru austriackiego:
  - I. Austrjacko-bośniacko-hercegowińska kolejowa taryfa osobowa i bagażowa, część I, ważna od 1 stycznia 1910 r.
  - II. Taryfa osobowa i bagażowa, część II, zeszyt I i zeszyt 4, ważna od 1 lutego 1917 r.
- C. Taryfy i przepisy przewozowe, obowiązujące na kolejach b. dzielnicy pruskiej:

Niemiecko-kolejowa taryfa osobowa i bagażowa:

  - a) Deutscher Eisenbahn-Personen-und Gepäcktarif, Teil I, ważna od 15 lipca 1919 r. i
  - b) Anhang zu den Entfernungstafeln für den Personen-und Gepäcktarif, Preisberechnungstafeln, ważny od 1 marca 1920 r.

Warszawą, dnia 20 kwietnia 1920 r.

Minister Kolei Żelaznych:

K. Bartel

T A R Y F A

na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych normalnotorowemi polskimi kolejami państwowemi i normalnotorowemi kolejami prywatnemi, zarządzanemi przez Państwo.

Taryfa niniejsza obowiązuje przy przewozie osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych w komunikacji miejscowej następujących kolei normalnotorowych, otwartych dla ruchu prawidłowego:

- A. Kolei państwowych.
- B. Kolei, pozostających pod zarządem wojskowym.
- C. Następujących kolei prywatnych, zarządzanych przez Państwo:
  - a) w okręgu Krakowskim:
    1. Cieszyn-Szumbark (Marklowice),
    2. Chabówka — Zakopane,
    3. Kraków — Kocmyrzów,
    4. Muszyna — Krynica,
    5. Nowy targ — Suchahora,
    6. Piła — Jaworzno,
    7. Tarnów — Szczucin,
    8. Trzebinia — Skawce i Trzebinia — Siersza Wodna;
  - b) w okręgu Lwowskim:
    1. Borki Wielkie — Grzymałów,
    2. Drohobycz — Truskawiec,
    3. Lwów (Kleparów) — Jaworów,
    4. Lwów — Podhajce,
    5. Lwów — Stojanów,
    6. Sapieżanka — Krystynopol,
    7. Tarnopol — Zbaraż;

c) w okręgu Stanisławowskim:

1. Delatyn — Kołomyja — Stefanówka,
2. Dolina — Wygoda,
3. Kołomyjskie koleje lokalne: Kołomyja — Słoboda rungurska (Kopalnia) z odgałęzieniem Kołomyja-Przedmieście Nadwórniańskie — Szeparowce-Kniaźdwór,
4. Pałahicze — Tlumacz,
5. Wschodnio-galicyjskie koleje lokalne:
  - (1) Biała czortkowska — Zaleszczyki,
  - (2) Tarnopol — Kopyczyńce,
  - (3) Wygnanka — Skala z odgałęzieniem Teresin — Iwanie puste;

d) w okręgu Radomskim:

1. Linja Częstochowa — Kielce kolei Herbsko-Kieleckiej;

e) w okręgu Warszawskim:

1. Linja Herby Polskie — Częstochowa kolei Herbsko-Kieleckiej,
2. Linje kolei Łódzkiej.

W komunikacji bezpośredniej między stacjami kolei państwowych oraz między stacjami tychże kolei a stacjami kolei prywatnych, wymienionych pod punktem C, stosuje się taryfa niniejsza z obliczeniem opłat za całą odległość przewozu. Natomiast w komunikacji bezpośredniej między stacjami kolei państwowych lub prywatnych a stacjami kolei wojskowych oblicza się opłaty oddzielnie za odległość kolei państwowych, względnie prywatnych, i oddzielnie za odległość kolei wojskowych.

Wszelkie zmiany w taryfie niniejszej oraz nowe jej wydania podają się do powszechnej wiadomości w „Dzienniku taryf i przepisów przewozowych” Ministerstwa Kolei Żelaznych z oznaczeniem terminów wprowadzenia w życie każdej zmiany częściowej w taryfie lub nowego jej wydania.

C Z Ę Ś Ć I.

Jako część I taryfy obowiązują „Przepisy Przewozowe, obowiązujące na kolejach polskich”, ogłoszone w № 16 Dziennika Ustaw z d. 23 lutego 1920 r. poz. 82 i 83, uzupełnione następującymi postanowieniami wykonawczymi.

Do art. 4:

do ust. 3: „Opłaty za pociągi nadzwyczajne wskazane są w części II-iej niniejszej taryfy“.

Do art. 10:

„Ograniczenia co do korzystania z pewnych pociągów lub klas są uwidoczniane w rozkładach jazdy“.

Do art. 11:

do ust. 1: „I. Nie wolno w wagonach prowadzić handlu przenośnego, urządzać loterii, grać w karty i t. p., grać na instrumentach muzycznych, śpiewać i zebrać w jakikolwiek sposób“.

do ust. 3: „II. W miarę możliwości chorzy przewożeni są również w wagonach osobnych za opłatą, wskazaną w części II-iej niniejszej taryfy“.

Do art. 12:

do ust. 2: „Každy podróżny może mieć przy sobie bez biletów najwyżej dwoje dzieci w wieku do ukończonych lat 4, o ile dla nich nie żąda miejsc oddzielnych. Za każde następne dziecko w tym wieku podróżny opłaca należność za przejazd, przewidzianą dla dzieci w wieku od ukończonych lat 4 do ukończonych lat 10, a wynoszącą połowę ceny biletu. Za takąż opłatą przewozi się dzieci młodsze, o ile zajmują miejsca oddzielne.“

Jeżeli ceny biletów całych ulegają zniżce, to opłata za przejazd dzieci może być obrachowana na innej zasadzie albo nie zawierając dalszej ulgi.

Jeżeli taryfa ulgowa nie daje żadnych w tym względzie wskazówek, wówczas dzieci, o ile przewóz ich tą taryfą wogóle jest przewidziany, przewozi się za taką opłatą, co i dorosłych. Każde dziecko, za przewóz którego uiszczono należną opłatę, ma prawo do całego miejsca.

Co do określenia wieku dzieci rozstrzygająca jest pierwsza kontrola w pociągu.

Do art. 13:

do ust. 1.: „I. (1). Przez „bilety” rozumieć należy dowody (dokumenty) przejazdowe wszelkiego rodzaju według ustalonych i obowiązujących na kolejach typów.

(2). Bilet, wydany na nazwisko pewnej osoby lub na pewną kategorię osób, upoważnia do przyjazdu tylko daną osobę lub też osobę wymienionej kategorii.

do ust. 3.: „II. (1). O ile przepisy taryfowe, zamieszczone w części II niniejszej taryfy, nie zawierają postanowień odmiennych, bilety, wydane na odległość do 200 mk., są ważne jedną dobę, ponad 200 do 400 km. — dwie doby, ponad 400 km. do 800 — trzy doby i ponad 800 km. — cztery doby, licząc od najbliższej północy po dniu pierwszym ważności biletu.

(2). Na bilecie winna być uwidoczniiona data pierwszego dnia jego ważności. Bilet, wydany na pociąg, odchodzący normalnie o północy, otrzymuje datę rozpoczynającego się dnia.

(3). Jeżeli bilet ważny jest dłużej niż jedną dobę, wyjazd może nastąpić pierwszego lub drugiego dnia ważności danego biletu. Bilety, wydane na pewien pociąg, ważne są tylko do jazdy tymże pociągiem (Por. jednak art. 21 (3) przepisów przewozowych).

(4). Przepisy powyższe (1) — (3) stosują się tylko do biletów, ważnych na jednorazowy przejazd.

III. (1). Przejazd winien być ukończony najpóźniej o północy ostatniego dnia ważności biletu.

(2). Na wypadek spóźnienia się pociąga termin ukończenia podróży przedłuża się odpowiednio.

Do art. 14:

do ust. 2.: „Na przystankach, otwartych dla ruchu osobowego, lecz nieposiadających kas biletowych, powinno być wywieszzone ogłoszenie, zawierające wskazówki co do obliczenia cen biletów za przejazd z przystanku oraz sposobu nabywania biletów.”

Do art. 15:

do ust. 1.: „I. Kolej może podać do wiadomości ogółu w rozkładach jazdy lub też oddzielnymi ogłoszeniami, że przy pewnych pociągach lub w niektórych wagonach pewnych pociągów podróźni winni wykazać się odnośnymi biletami dodatkowymi.

do ust. 2.: „II. (1). Zamawiający przedział musi uiścić opłatę conajmniej za tyle biletów, ile jest miejsc w przedziale, z zastosowaniem, w razie przejazdu dzieci, przepisów, zawartych w art. 12, przyczem ilość podróźnych, obowiązanych do posiadania biletu, nie może być większa od ilości zapłaconych biletów.

(2). Po przedłożeniu wymaganej ilości biletów zamawiający otrzymuje zaświadczenie, które winno być okazywane przy kontroli biletów.

(3). Przedziały zamówione oznacza się przez odpowiednie napisy.

(4). O ile kontrola stwierdzi niedostateczną ilość biletów lub brak odnośnego zaświadczenia (p. 2), to w pierwszym wypadku uiścić należy opłatę za brakujące bilety, z uwzględnieniem art. 16 przepisów przewozowych, w drugim zaś miejsca wolne w przedziale zamówionym mogą być zajęte przez innych podróżnych”.

do ust. 3.: „III. Do wynajmowanych wagonów stosuje się analogicznie przepisy powyższe II (1) — (4), o ile część II-ga niniejszej taryfy nie przewiduje innych w tym względzie zasad”.

Do art. 16:

do ust. 3.: „I. (1). Bilety z poprawkami lub uzupełnieniami, poczynionymi przez osoby do tego nieuprawnione, są nieważne i ulegają konfiskacie.

(2). Jeżeli przedłożony bilet ważny jest na pociąg kategorii niższej lub na klasę niższą, podróżny winien uiścić dopłatę według ustępu 3 art. 16 za całą przestrzeń, przebytą w pociągu kategorii wyższej, względnie w klasie wyższej. Jeżeli zaś przestrzeń nie może być natychmiast ustalona, powyższa dopłata należy się od stacji, od której bilet obowiązuje, względnie od stacji przejeżdżania. Jeżeli podróżny rozpoczął podróż swą w obrębie kolei innego okręgu, dopłata należy się od stacji przejściowej.

(3). Podróżny, który przy opuszczaniu peronu nie wykaże się ważnym biletom, winien uiścić odnośną dopłatę, a to, jeśli klasa nie może być bez wszelkich wątpliwości natychmiast ustalona, za przejazd klasą drugą, jeżeli zaś pociąg odnośny wiozł tylko dwie klasy, za przejazd klasą wyższą.

(4). Dopłata wynosi 2 mk., jednak nie więcej, niż podwójną cenę biletu, również w następujących wypadkach:

a) jeżeli podróżny chce korzystać z pociągu kategorii wyższej lub klasy wyższej i zawiadomi o tem zawiadowcę stacji, a w razie niemożności, konduktora przed tą zmianą pociągu, względnie klasy;

b) jeżeli podróżny o zamiarze dalszej jazdy zawiadomi konduktora najpóźniej na ostatniej stacji, do której miał bilet ważny, a o ile dany pociąg nie zatrzymuje się na niej, najpóźniej na poprzedzającej ją ostatniej stacji dostojowej.

(5). Do żadnych dopłat nie jest obowiązany, kto:

a) na stacji rozpoczęcia podróży nie otrzymał bezpośredniego biletu do stacji przeznaczenia, na stacji zaś pośredniej, do której opiewa bilet jego, wobec krótkiego postoju nie mógł skutecznie kupić nowego biletu i bez wezwania powiadomił konduktora przy pierwszym jego spostrzeżeniu.

b) rozpoczął podróż swą na przystanku, na którym nie wydaje się biletów podróżnym (patrz postanowienie art. 14)”.

do ust. 4.: „II. Do bagażu podróżnych usuniętych stosuje się przepisy, wskazane w art. 34, ustępy 4 i 5”.

do ust. 5.: „III. (1). Osoba, posiadająca bilet peronowy, ma prawo wziąć z sobą do części odgródzonej stacji bez biletu najwyżej dwoje dzieci do ukończonych lat 4.

(2). Jedną mk. płaci tylko ta osoba, która bez legitymacji była ujawniona w części odgródzonej stacji przed przyjściem pociągu. Do osób zaś, ujawnionych bez legitymacji po tej chwili, stosować należy przepisy, zawarte w p. I (3)”.

Do art. 17:

do ust. 3.: „Do poczekalni i restauracji stacyjnych nie wolno wprowadzać psów (z wyjątkiem małych pieszków pokojowych) oraz rowerów”.

Do art. 18:

do ust. 2.: „O ile w pociągu znajduje się tylko jeden przedział k. I lub II, to w przedziale tym palenie jest dozwolone li tylko za zgodą wszystkich współtowarzyszy podróży. Ograniczenie to nie stosuje się, jeżeli w pociągu jest tylko jeden przedział kl. III.

Jeżeli w pociągu znajduje się dwa lub więcej przedziałów zamykanych jednej klasy, to przynajmniej jeden przedział winien być przeznaczony dla niepalących”.

Do art. 19:

do ust. 2.: „I. Bezpośrednie wagony winny być zastrzeżone przede wszystkim dla podróżnych z biletami bezpośredniej komunikacji”.

do ust. 3.: „II. Jadący w wagonie sypialnym nie może zatrzymywać dla siebie miejsca w wagonie zwykłym. W innym wagonie nie wolno mu umieszczać bagażu ręcznego”.

Do art. 20:

do ust. 3.: „Oдноśną dopłatę ustala część II taryfy niniejszej”.

Do art. 21:

do ust. 3.: „I. Poświadczenie zawiadowcy stacji niezbędne jest również w razie użycia biletu jazdy tylko do wyjścia na zamknięty peron stacyjny, okaziciel biletu winien przytem zapłacić należność za bilet peronowy.

II. Wysokość różnicy w opłacie za przejazd w pociągach różnych kategorii ustala część II niniejszej taryfy”.

Do art. 24:

do ust. 2.: „Podróżny winien sam dbać o to, aby wsiadł do właściwego pociągu oraz na właściwej stacji wysiadł, względnie przesiadł się”.

Do art. 25:

I. Bilety ważne 1 dobę nie dają prawa przerwy podróży; ważności 2 doby — uprawniają do jednorazowej, a ważności dłuższej — do dwukrotnej przerwy podróży.

II. Przerwa podróży, jak również odbycie za tym samym biletem dalszej podróży podlegają niżej ściśle określonym formalnościom, bez załatwienia których bilety tracą swą ważność na dalszą podróż, a mianowicie:

(1). Podróżny winien na stacji pośredniej, na której ma zamiar przerwać podróż, przedłożyć swój bilet natychmiast po odejściu pociągu, którym przyjechał, zawiadowcy stacji do właściwego poświadczenia, przy wznowieniu zaś przerwanej podróży bilet winien być ostemplowany w kasie biletowej.

(2). Formalności powyższe nie obowiązują podróżnych, jadących za biletami zeszytowymi, a ile przerywają podróż na jednej ze stacji postojowych, wydrukowanych na poszczególnych kuponach, lub też na stacjach końcowych kuponów.

(3). Oczekiwanie połączenia pociągowego, przewidzianego rozkładem jazdy, nie uważa się za przerwę jazdy w podróży.

(4). Podróżni, którzy nabyli bilety na stacjach pogranicznych, a z powodu formalności celnych lub paszportowych nie mogli wyjechać, mają prawo do zwrotu ceny biletów przez te stacje pod warunkiem, że przyczyna niekorzystania z biletu będzie zaświadczona przez zawiadowcę stacji.

(5). W razie nieszczęśliwego wypadku z pociągiem i skutkiem tego zagubienia lub uszkodzenia przez podróżnego biletu, kasjer winien wydać

poszkodowanemu bezpłatnie nowy bilet na piśmienne żądanie podróżnego, skierowane do danego urzędu stacyjnego.

III. Przerwa podróży nie przedłuża terminu ważności biletu“.

Do art. 26:

do ust. 4.: „(1). W takim wypadku poświadczy stacja, z której podróżny wybiera się w dalszą podróż, na bilecie, o ile to potrzeba, opóźnienie lub odwołanie pociągu i uwidoczni na nim jego ważność do jazdy na innej linii, pociągiem kategorii wyższej lub w wyższej klasie”.

(2). Po dopędzeniu pociągu, z którym podróżny utracił połączenie, winien on przesiąść się do tegoż.

(3). Bagaż przewozi się stosownie do życzenia podróżnego albo linią przewidzianą pierwotnie, albo też linią okólną”.

Do art. 27:

do ust. 3.: „I. (1). Jeżeli psy nie są w klatkach lub koszach, winny być zaopatrzone w kaganiec, zaś psy, przewożone w oddzielnych pomieszczeniach wagonu bagażowego, winny być prócz tego na smyczy.

(2). Psy, zabierane przez podróżnych do wagonów osobowych, są wolne od przymusu kagańcowego, o ile w danym przedziale niema podróżnych obcych.

(3). Przewóz psów i innych zwierząt drobnych w wagonach osobowych skutecznia się na podstawie biletów. Przewóz zaś psów w wagonach bagażowych skutecznia się za kwitem bagażowym z napisem „pies”, który wręcza się podróżnemu i winien być zwrócony przy odbiorze psa”.

do ust. 4.: „II. Opłata za przewóz psów oraz za przewóz innych zwierząt drobnych, wziętych do wagonu osobowego, jest wskazana w części II-ej niniejszej taryfy”.

do ust. 5.: „III. Odnośnie do psów i innych zwierząt drobnych, wziętych bez odpowiedniego dowodu na pobranie opłaty, będą stosowane analogicznie przepisy, przewidziane w art. 16 ust. ust. 2, 3 i 5 przepisów przewozowych oraz w odnośnych postanowieniach wykonawczych”.

do ust. 6.: „IV. Jeżeli odbiór psów nie nastąpił w ciągu dwóch godzin po przybyciu tychże na stację przeznaczenia, to kolej może: albo psy przechować za opłatą, przewidzianą w części II niniejszej taryfy, albo też oddać je na przechowanie według swego uznania bez wszelkiej za to odpowiedzialności”.

Do art. 28:

do ust. 1.: „I. Rowerów składanych lub nieskładanych nie wolno brać do wagonów osobowych.

„II. Narty i saneczki można brać, jako bagaż ręczny, jeśli to nie krępuje współpodróżnych i nie powoduje zanieczyszczenia siedzeń”.

Do art. 30:

do ust. 1.: „I. Kolej ma prawo odmówić przewozu bagażu, ważącego w jednej sztuce więcej niż 100 kg. lub objętości ponad 1 m³. nawet przy okazaniu kilku biletów“.

do ust. 2.: „II. Następujące przedmioty mogą być przyjęte jako bagaż, o ile bezwątpienia służą do użytku osobistego nadawcy:

- a) krzesła, fotele przenośne dla chorych;
- b) wózki dzieciinne dla dzieci, będących w drodze równocześnie z nadawcą;
- c) instrumenty muzyczne;

- d) instrumenty miernicze, do 4 m. długości, oraz ręczne narzędzia rzemieślnicze;
  - e) rowery nierozebране i niezapakowane, jednak tylko pod następującymi warunkami:
    - 1) Podróżny winien przed nadaniem zdjęć z roweru latarnię oraz pakunki, przymocowane do roweru, z wyjątkiem torebki pod siedzeniem oraz torby bagażowej, umieszczonej w ramie roweru,
    - 2) Za jednym biletem nie można nadać więcej niż jednego roweru,
    - 3) Podróżny winien na żądanie kolei przytoczyć rower na stacji nadania do wagonu bagażowego, a na stacji przeznaczenia wytoczyć go z wagonu bagażowego;
  - f) motocykle nierozebране i niezapakowane, o ile mogą być według uznania kolei łatwo załadowane, jednak tylko pod następującymi warunkami:
    - 1) Zbiorniki na benzynę winny być przytwierdzone na stałe do motocykla, przyczem muszą posiadać uszczelnione zamknięcia, niedopuszczające nawet przypiływu powietrza, a w punktach najniższych kurki spustowe i zbiorniki powinny być przed oddaniem na bagaż zupełnie opróżnione przez nadawcę;
    - 2) zasobniki (akumulatory) nie mogą zawierać kwasów płynnych, oraz powinny być umieszczone w zupełnie zamkniętych opornych skrzyniach, przytwierdzonych do motocykla; styczniki bezpieczeństwa i topliwoczęści bezpieczników topliwych (jak drut ołowiany, wstęga ołowiana, drut srebrny i inne) muszą być wyjęte;
    - 2) nadając motocykl jako bagaż, tem samym podróżny bierze na siebie odpowiedzialność za spełnienie powyższych warunków, oraz za szkody, któreby z ich niespełnienia powstać miały dla motocykla nadanego, względnie dla przesyłek razem z nim załadowanych lub dla kolejowego personelu i kolejowych środków eksploatacyjnych;
    - 4) nadawca motocykla jest obowiązany na żądanie kolei pomóc w załadowaniu, przeładowaniu lub wyladowaniu tegoż;
  - g) narty;
  - h) saneczki ręczne o jednym lub dwóch siedzeniach;
  - i) wzory towarów, wiezione przez podróżujących agentów handlowych dla swoich celów zawodowych i jako takie przez rodzaj upakowania widoczne.
- III. Pozatem kolej może przyjmować jako bagaż następujące przedmioty:
- a) towary wiezione ze sobą przez przekupniów;
  - b) małe zwierzęta i psy w klatkach, skrzyniach, workach i t. p., o ile załadowanie tych zwierząt nie wywołałoby konieczności dezynfekcji wagonu;
  - c) zwierzęta świeżo ubite i przez polujących wiezione ze sobą, o ile krwawiące części są tak zasłonięte, że inny bagaż nie może być przez nie zanieczyszczony.
- IV. (1) Ryby żywe, umieszczone w wodzie w naczyniach małych, łatwych do umieszczenia w wagonie i do przenoszenia, oraz zabezpieczonych przed wylewaniem wody, mogą podróżni brać ze sobą do przedziałów klasy III-ej.
- (2) Nadzór nad temi naczyniami należy do podróżnych.
  - (3) Podróżny może mieć przy sobie tylko jedno takie naczynie.
  - (4) Za wspomniane naczynie podróżny winien opłacić normalne przewoźne według taryfy bagażowej.
- V. Złoto i srebro w sztabach, platyna, pieniądze, monety i papiery wartościowe (z wyjątkiem znaczków pocztowych, arkuszy ostemplowanych

oraz znaczków stemplowych lub podobnych znaczków urzędowych, nie mogą być przyjęte na bagaż”.

Do art. 32:

do ust. 2.: „I. (1) Bagaż może być przyjęty także do stacji, położonych poza stacją przeznaczenia, wymienioną w okazanym bilecie jeżeli kasa osobowa, nie posiadając biletu bezpośredniego do właściwej stacji przeznaczenia, wydała mu bilet do najdalszej ze stacji, nadających się w danym razie do kupna biletu.

(2) Stacje powinny udzielać wiadomości czy do danej stacji można nadawać bagaż wprost”.

do ust. 3.: „II. Odośne opłaty określa część II niniejszej taryfy”.

do ust. 5.: „III. (1) Bagaż musi kolej zważyć, o ile dla pewnego jego rodzaju nie są ustanowione normy stałe.

(2) Przy wysyłce rowerów nieopakowanych, łyżew śniegowych „ski” oraz saneczek, jako wagi jednostkowe do obrachowania należności za przewóz należy stosować:

za rowery jednosiedzeniowe	20 kg.
” ” dwusiedzeniowe	30 ”
” ” jednosiedzeniowe trycikle	40 ”
” ” dwusiedzeniowe ”	50 ”
” jedną parę łyżew śniegowych „ski,”	10 ”
” jedno lub dwusiedzeniowe saneczki	10 ”

(3) Opłatę za przewóz bagażu ustala część II niniejszej taryfy.

(4) W wypadkach wyjątkowych może kolej przyjąć bagaż z tem, że jego ważenie i opłata za jego przewóz nastąpi dopiero na stacji przeznaczenia lub pośredniej”.

do ust. 6.: „IV. W wypadkach, przewidzianych wyżej pod III (4), kwit bagażowy zawiera tylko dane, przewidziane pod literami a), e) i g) powyższego ustępu 6”.

Do art. 34:

do ust. 1.: „I. W wypadkach, przewidzianych w postanowieniu wykonawczem (4) do art. 32 przepisów przewozowych, odbiorca winien przed wydaniem bagażu uiścić opłatę za jego przewóz”.

do ust. 2.: „II. (1) Jeżeli kolej przyjęła bagaż, przeznaczony do stacji, nie posiadającej ekspedycji bagażu, winien podróżny odebrać bagaż bezpośrednio po przybyciu pociągu, w innym bowiem razie bagaż odejdzie tym samym pociągiem aż do najbliższej stacji następnej, posiadającej ekspedycję bagażu. Na stacji tej można odebrać bagaż na zasadach ogólnych, przy czem odbiorca winien uiścić dopłatę za przewóz od pierwotnej stacji przeznaczenia.

(2) O ile wydania bagażu nie zażądano w chwili wspomnianej w ustę-
2. artykułu niniejszego, to zgłaszać się po bagaż można tylko w godzinach przez kolej oznaczonych i ogłoszonych”.

do ust. 3.: „III. Opłatę za przechowanie bagażu określa część II niniejszej taryfy”.

Do art. 35:

do ust. 2.: „Co do przedmiotów, wymienionych w postanowieniach wykonawczych do art. 30 przepisów przewozowych pod II (a — h) i pod III (a — c), kolej nie odpowiada za szkody, wynikające z niebezpieczeństwa, połączonego z brakiem opakowania lub z jego wadliwym stanem, i to także w wypadkach, w których omówienie, przewidziane w art. 31 (1) przepisów przewozowych, nie zostało umieszczone w kwicie bagażowym”.

Do art. 39:

do ust. 3.: „I. (1) Na stacjach, na których urządzone będą przechowalnie, winno być wywieszoné ogłoszenie, zawierające warunki przechowania oraz wysokość pobieranej za to opłaty.

(2) Na bagaż, złożony do przechowania, wydaje się kwit, ważny nie dłużej, niż cztery tygodnie.

(3) Pieniądze, papiery wartościowe i kosztowności, przedmioty podlegające łatwo zepsuciu, oraz przedmioty niebezpieczne, zwłaszcza nabita broń palna, materiały żrące i cuchnące, jako też materiały łatwo zapalne lub łatwo wybuchające nie będą przyjmowane do przechowania, przedmioty zaś o dużej pojemności — tylko o ile warunki miejscowe na to pozwolą.

(4) Kolej może odmówić przyjęcia bagażu uszkodzonego, dalej bagażu wadliwie lub wcale nieopakowanego. Jeżeli z prawa tego nie skorzysta, to może umieścić w kwicie odpowiednie omówienie. O ile podróżny przyjmie kwit z takim omówieniem, tem samem przyjmuje, że bagaż lub jego opakowanie jest rzeczywiście w takim stanie, jak wyrażono w omówieniu. Za rzeczy, znajdujące się w przedmiotach niezamkniętych, zwłaszcza w ubraniach, płaszczach, pledach i t. p. kolej nie odpowiada.

(5) Okaziciel kwitu może w godzinach przyjmowania i wydawania bagażu żądać wydania przedmiotów przechowanych. Przy wydawaniu należy zwrócić kwit i uiścić opłatę za przechowanie. Jeśli podróżny nie może wykazać się kwitem, będą stosowane postanowienia art. 34 ust. 5 przep. przew.

II. Po upływie ważności kwitu przedmioty przechowane będą uważane za przesyłki nie odebrane (art. 81 ust. 4 przep. przew.).

III. Za zaginięcie lub uszkodzenie przedmiotów przechowanych, jak również za zwłokę w ich wydaniu odpowiada kolej jak za bagaż, nadany do przewozu”.

Do art. 40:

do ust. 1.: „I. Jako przesyłki nadzwyczajne przyjmowane być mogą wogóle przedmioty, nadające się do przewozu w wagonach bagażowych, między innymi: przedmioty codziennego lub chwilowego zapotrzebowania, środki spożywcze, w szczególności ulegające szybkiemu zepsuciu, jak mleko, drożdże i t. p., dalej książki, dzienniki w paczkach i t. p. z wyjątkiem jednak przedmiotów, wymienionych w ustępie II-im.

U w a g a: Szczegółowe przepisy o przewozie czasopism, książek i t. p. zawarte są w części II-iej niniejszej taryfy.

II. Następujące przedmioty nie będą przyjmowane jako przesyłki nadzwyczajne:

- a) przedmioty, ważące więcej niż 100 kg. w jednej sztuce lub objętości ponad 1 m³.
- b) przedmioty wyszczególnione w art. 29 (1) i art. 54 (1) i (2) A i B 1 i 2 przep. przew. (i to pod odpowiedzialnością — wskazaną w art. 60 przep. przew.),
- c) przedmioty, mogące spowodować zanieczyszczenie wagonu bagażowego,
- d) przedmioty, których przewóz może spowodować konieczność odwołania wagonu bagażowego,
- e) przedmioty, podlegające formalnościom podatkowym lub celnym przed ich dokonaniem,
- f) przesyłki do i ze stacji nie otwartych dla przewozu bagażu.

III. Przedmioty, które z powodu swej właściwości wymagają szczególnego opakowania w celu zabezpieczenia ich całości, są jednak niedostatecznie lub wcale nieopakowane, jako też przedmioty uszkodzone, będą przyjęte tylko wtedy, o ile się one według uznamia stacji nadawczej do

przewozu nadadzą. W takim wypadku winien nadawca uznać brak lub wadliwość opakowania, względnie uszkodzenie i jego rodzaj przez umieszczenie i własnoręczne podpisanie odpowiedniego omówienia na kwicie bagażowym”.

do ust. 5.: „IV. Na przesyłki nadzwyczajne, przyjęte do przewozu, kolej wydaje nadawcy kwit bagażowy (art. 32 (6) przep. przew.). Na żądanie nadawcy kwit bagażowy może być załączony do przesyłki; w tym wypadku nadawca winien uiścić opłatę pocztową, a stacja nadawcza nalepić na kwicie odpowiedni znaczek pocztowy i ten ostatni przestemplować datownikiem oraz wydać nadawcy odpowiednie pokwitowanie.

Uwaga: Przewóz mleka może się odbywać również za osobnemi biletami.

V. Opłatę za przewóz przesyłek nadzwyczajnych określa część II-ga niniejszej taryfy”.

do ust. 7.: „Patrz jednak postanowienia wykonawcze III (4) do art. 32 (3) i 1 do art. 34 (1)”.

Do art. 42:

do ust. 1.: „I. Jeśli nadawcy wydano kwit bagażowy, to przesyłka nadzwyczajna będzie wydana, za jego zwrotem, jeżeli zaś kwit bagażowy dołączono do przesyłki — za pisemnem potwierdzeniem odbioru. W ostatnim wypadku kolej ma prawo żądać, aby osoba, zgłaszająca się po odbiór przesyłki, złożyła dowód uprawniający ją do odbioru”.

do ust. 2.: „II. Jeżeli przesyłka nadzwyczajna nie została odebrana przed upływem 24 godzin po wysłaniu zawiadomienia, w takim wypadku kolej pobiera za dalszy przeciąg czasu składowe, przewidziane w części II-jej niniejszej taryfy i to oddzielnie od każdej sztuki”.

CZĘŚĆ II.

POSTANOWIENIA TARYFOWE.

Rozdział I.

PRZEWÓZ OSÓB.

A. OPŁATY JEDNOSTKOWE.

1. Opłaty jednostkowe wynoszą w pociągach osobowych i mieszanych: w klasie IV (w b. dzielnicy pruskiej) 15 fen., w klasie III — 20 fen., w klasie II — 30 fen. i w klasie I — 50 fen. od osoby i kilometra.

2. Ceny biletów dodatkowych na pociągi pospieszne wynoszą połowę cen biletów w pociągach osobowych i mieszanych, z uwzględnieniem jednak postanowienia pod liczbą 6.

3. Ceny biletów na pociągi pospieszne otrzymuje się przez dodanie do cen biletów na pociągi osobowe i mieszane cen biletów dodatkowych na pociągi pospieszne (p. 2).

4. Ceny biletów obliczają się na odległość do 50 kilometrów — kilometrycznie, od 51 do 100 kilometrów — strefami po 5 km., a ponad 100 kilometrów — strefami po 10 km., licząc za pełne strefy.

5. Najniższa cena biletów w pociągach osobowych i mieszanych wynosi: w kl. IV (w b. dzielnicy pruskiej) i w kl. III — 1 markę, w kl. II — 2 marki i w klasie I — 3 marki.

6. Najniższa cena biletów w pociągach pospiesznych równa się należności za 100 kilometrów.

7. Ceny wszelkich biletów całych (zasadniczych i dodatkowych za szybkość) zaokrągla się do najbliższych 10 fenigów wzwyż, zaś wszelkich półbiletów (dla dzieci) — do najbliższych 5 fenigów wzwyż.

B. DOPLATY ZA PRZEJŚCIE DO KLASY WYŻSZEJ LUB DO POCIĄGU DROŻSZEGO.

1. Jeżeli podróżny zgłosi uprzednio zamiar przejścia do pociągu kategorii wyższej lub klasy wyższej, niż ta, do której uprawnia go bilet, to winien uiścić następującą opłatę dodatkową:

Z bilet- tem	P R Z Y P R Z E J Ś C I U									
	do pociągu pospiesznego					do pociągu osobowego				
	K		L		A	S		Y		
	I		II		III	I		II		
cenę biletu względnie różnicę										
Kl. II na pociąg pospieszny	1 biletu kl. III na pociąg pospieszny		—		—	a) Do 90 km.—bez dopłaty, b) od 91 km. do 95 km.—różnicę między ceną biletu kl. I na pociąg osobowy, a ceną biletu kl. II na pociąg pospieszny, c) ponad 95 km. $\frac{1}{2}$ biletu dodatkowego kl. III na pociąg posp.		—		
Kl. III na pociąg pospieszny	1 biletu kl. II na pociąg pospieszny		$\frac{1}{2}$ biletu kl. III na pociąg pospieszny.		—	a) Do 60 km.—bez dopłaty, b) od 61 do 95 km.—różnicę między biletu kl. I na pociąg osobowy, a ceną biletu kl. III na pociąg pospieszny, c) ponad 95 km.—1 biletu kl. III na pociąg osobowy;		Bez dopłaty		
Kl. I na pociąg osobowy	1 biletu dodatkowego kl. I na pociąg pospieszny		—		—	—		—		
Kl. II na pociąg osobowy	1 biletu dodatkowego kl. I na pociąg pospieszny + 1 biletu kl. III na pociąg osob.		1 biletu dodatkowego kl. II na pociąg pospieszny.		—	1 biletu kl. III na pociąg osobowy.		—		
Kl. III na pociąg osobowy	1 biletu dodatkowego kl. I na pociąg pospieszny + 1 biletu kl. II na pociąg osobowy		a) Do 6 km.—różnicę pomiędzy ceną biletu kl. II na pociąg pospieszny, a ceną biletu kl. III na pociąg osobowy, b) od 7 do 95 km.—1 biletu dodatkowego kl. II na pociąg pospieszny + $\frac{1}{2}$ biletu kl. III na pociąg osobowy, c) ponad 95 km.—1 biletu dodatkowego kl. I na pociąg pospieszny.		—	1 biletu kl. II na pociąg osobowy.		a) Do 6 km.—różnicę między biletu kl. II, a biletu kl. III na pociąg osobowy b) ponad 6 km.— $\frac{1}{2}$ biletu kl. III na pociąg osobowy.		

2 (1). Przy przejazdach na odległościach do 100 km., w razie częściowego użycia pociągu pospiesznego, pobiera się dopłatę w wysokości różnicy między najmniejszą opłatą, ustaloną dla pociągów pospiesznych w odnośnej klasie, a ceną posiadanego przez podróżnego biletu, ważnego na pociąg osobowy lub mieszany.

(2) Przy przejazdach na odległościach ponad 100 km., w razie częściowego użycia pociągu pospiesznego na odległościach poniżej 100 km., pobiera się dopłatę w wysokości ceny biletu dodatkowego odnośnej klasy na pociąg pospieszny, przypadającej za 100 km.

3. Jeżeli dopłata skutecznia się w pociągu, to pobiera się za to dodatkowo po 2 marki, nie więcej jednak, niż podwójną opłatę za przejazd, przypadającą według taryfy. (Patrz. post. wyk. do art. 16, ustęp 3).

4. Bilety dodatkowe ważne są tylko z tym biletem na jazdę, do którego są nabyte, a zatem nie dalej, niż do stacji przeznaczenia, wymienionej w bilecie zasadniczym.

5. Dopłata, przewidziana w p. 1, odpada, jeżeli niema różnicy w opłatach przejazdowych.

6. Dzieci, przewożone za pół ceny, jeżeli korzystają z klasy wyższej lub z pociągu droższego, płacą połowę dodatku, przewidzianego w p. 1.

7. Bilety okresowe, przy korzystaniu z klasy wyższej lub z pociągu droższego, bierze się w rachubę odpowiednio do klasy i rodzaju pociągu, na jaki są wystawione.

8. Jeżeli podróżny korzysta z ulgi taryfowej, przewidzianej w rozdziale I, E, to może przejść do klasy wyższej lub do pociągu kategorii wyższej za dopłatą różnicy między odnośną opłatą wyższą, a rzeczywiście uiszczoną kwotą.

9. Jeżeli podróżny jedzie do stacji dalszej, niż wskazana w posiadanym przezeń bilecie, to winien uiścić opłatę taryfową za przejazd od pierwotnej stacji przeznaczenia do nowej stacji docelowej. Co do pobierania opłaty dodatkowej 2 marek patrz post. wyk. do art. 16 przepisów przewozowych.

C. BILETY OKRESOWE.

1. Bilety okresowe: roczne, sezonowe i miesięczne uprawniają przez czas swej ważności do nieograniczonej ilości przejazdów między dwiema wymienionymi w bilecie, nie dalej, niż 100 klm. od siebie odległymi stacjami drogą najkrótszą i klasą, na którą bilet opiewa. Bilety te są imienne i nie można ich odstępować innym osobom.

2. Jeżeli bilet okresowy ma być używany do przejazdów między takimi stacjami także innymi drogami; należy tego wyraźnie żądać, składając opłatę za najdłuższą drogę; na bilecie robi się odpowiednią wzmiankę.

3. Bilety okresowe uprawniają do przejazdu we wszelkich pociągach osobowych i mieszanych, objętych rozkładem jazdy, a w pociągach pospiesznych za każdorazową odnośną dopłatą taryfową, jako to: za szybkość, miejsce numerowane, miejsce sypialne i t. p., o ile ze względu na ruch nie będą zaprowadzone pewne ograniczenia co do niektórych pociągów.

4. Przejazd za biletami okresowymi w wagonie klasy wyższej, niż wskazana na bilecie, jest dozwolony za dopłatą każdorazowo odpowiedniej różnicy cen biletów według taryfy dla przejazdów jednorazowych.

5. Właściciel biletu okresowego winien jest stosować się do wszystkich zarządzeń kontrolnych, jakie kolej uzna za niezbędne. W celu ustalenia tożsamości osoby kolej może od okaziciela biletu zażądać powtórzenia podpisu.

6. Jeśli z biletu okresowego korzystać będzie inna, nie wymieniona na nim osoba, bilet ten kolej odbiera, nie zwracając wpłaconej zań należności.

Nieprawnego posiadacza uważa się za podróżnego, jadącego bez biletu; płaci on wszelkie przewidziane w takich wypadkach należności i ponosi wszystkie, wypływające z tego powodu skutki.

7. Bilety roczne można nabywać: 1 stycznia, 1 kwietnia, 1 lipca i 1 października; ważne są one na rok od daty nabycia. Bilety sezonowe można nabywać w kwietniu i maju; ważne są one na cztery miesiące od 1 maja do 31 sierpnia włącznie. Bilety miesięczne nabywać można 1-go i 15-go każdego miesiąca; ważne są one na miesiąc od daty nabycia.

8. Bilet okresowy zamawia się na formularzu w urzędzie kolejowym, wyznaczonym do przyjmowania takich zgłoszeń, z dołączeniem należności za bilet i wyraźnej, odbitej na papierze, zdatnym do naklejania, fotografii osoby, na którą bilet ma opiewać. Osoba ta ma przed użyciem biletu podpisać go w odpowiednim miejscu.

9. Ceny biletów okresowych podane są pod punktem 15.

10. Biletów okresowych nie wymienia się na także biletów klasy wyższej za dopłatą. W drodze zwrotu jednak części należności za niewykorzystany czas (punkt 11-ty) można wymienić bilet roczny.

Bilet nowy klasy wyższej wydaje się wówczas na zasadach ogólnych, według przepisów niniejszych.

11. Za bilet miesięczny lub sezonowy nie zwraca się należności pod żadnym warunkiem.

W wypadkach wyjątkowych, zasługujących na uwzględnienie, Dyrekcja Kolejowa, do której należy stacja kupna biletu, może zwrócić część wpłaconej należności za bilet roczny, jeżeli właściciel udowodni niemożność wykorzystania go do końca ważności. Z pobranej opłaty potrąca się wówczas cenę biletu miesięcznego odnośnej odległości, pomnożoną przez ilość miesięcy, podczas których bilet był używany. Miesiąc, w którym przestano korzystać z biletu, liczy się za pełny.

12. Właściciel biletu okresowego nie może żądać od kolei odszkodowania, albo zwrotu opłaty w razie braku lub zniesienia pewnej klasy wagonów, zawieszenia niektórych pociągów, przewidzianych rozkładem jazdy, częściowego ograniczenia ruchu osobowego i t. p.

13. Powtórników biletów się nie wydaje. W razie zagubienia lub skradzenia biletu rocznego, przysługuje odnośnej Dyrekcji Kolejowej prawo, po należytem sprawdzeniu okoliczności, zwrócić poszkodowanemu pewną część wpłaconej kwoty w myśl p. 11-go niniejszych przepisów.

14. Jeżeli przed upływem ważności biletu okresowego nastąpi podwyższenie taryfy, to właściciel biletu obowiązany jest do dopłaty odnośnej różnicy.

15. Ceny biletów okresowych:

Odległość w kilometrach	Miesięcznych			Sezonowych			Rocznych		
	K			L	A	S	Y		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
	M			A	R	E	K		
1—5	90.00	60.00	30.00	270.00	180.00	90.00	810.00	540.00	270.00
6	90.00	60.00	36.00	270.00	180.00	108.00	810.00	540.00	324.00
7	105.00	63.00	42.00	315.00	189.00	126.00	945.00	567.00	378.00
8	120.00	72.00	48.00	360.00	216.00	144.00	1080.00	648.00	432.00
9	135.00	81.00	54.00	405.00	243.00	162.00	1215.00	729.00	486.00
10	150.00	90.00	60.00	450.00	270.00	180.00	1350.00	810.00	540.00
11	165.00	99.00	66.00	495.00	297.00	198.00	1485.00	891.00	594.00
12	180.00	108.00	72.00	540.00	324.00	216.00	1620.00	972.00	648.00
13	195.00	117.00	78.00	585.00	351.00	234.00	1755.00	1053.00	702.00
14	210.00	126.00	84.00	630.00	378.00	252.00	1890.00	1134.00	756.00
15	225.00	135.00	90.00	675.00	405.00	270.00	2025.00	1215.00	810.00
16	240.00	144.00	96.00	720.00	432.00	288.00	2160.00	1296.00	864.00
17	255.00	153.00	102.00	765.00	459.00	306.00	2295.00	1377.00	918.00
18	270.00	162.00	108.00	810.00	486.00	324.00	2430.00	1458.00	972.00
19	285.00	171.00	114.00	855.00	513.00	342.00	2565.00	1539.00	1026.00
20	300.00	180.00	120.00	900.00	540.00	360.00	2700.00	1620.00	1080.00
21	315.00	189.00	126.00	945.00	567.00	378.00	2835.00	1701.00	1134.00
22	330.00	198.00	132.00	990.00	594.00	396.00	2970.00	1782.00	1188.00
23	345.00	207.00	138.00	1035.00	621.00	414.00	3105.00	1863.00	1242.00
24	360.00	216.00	144.00	1080.00	648.00	432.00	3240.00	1944.00	1296.00
25	375.00	225.00	150.00	1125.00	675.00	450.00	3375.00	2025.00	1350.00

Odległość w kilometrach	Miesięcznych			Sezonowych			Rocznych					
				K	L	A	S	Y				
	I	II	III	I	II	III	I	II	III			
	M			A	R	E	K					
26	375.00	225.00	150.00	1125.00	675.00	450.00	3375.00	2025.00	1350.00			
27	375.00	225.00	150.00	1125.00	675.00	450.00	3375.00	2025.00	1350.00			
28	375.00	225.00	150.00	1125.00	675.00	450.00	3375.00	2025.00	1350.00			
29	375.00	225.00	150.00	1125.00	675.00	450.00	3375.00	2025.00	1350.00			
30	375.00	225.00	150.00	1125.00	675.00	450.00	3375.00	2025.00	1350.00			
31	387.50	232.50	155.00	1162.50	697.50	465.00	3487.50	2092.50	1395.00			
32	400.00	240.00	160.00	1200.00	720.00	480.00	3600.00	2160.00	1440.00			
33	412.50	247.50	165.00	1237.50	742.50	495.00	3712.50	2227.50	1485.00			
34	425.00	255.00	170.00	1275.00	765.00	510.00	3825.00	2295.00	1530.00			
35	437.50	262.50	175.00	1312.50	787.50	525.00	3937.50	2362.50	1575.00			
36	450.00	270.00	180.00	1350.00	810.00	540.00	4050.00	2430.00	1620.00			
37	462.50	277.50	185.00	1387.50	832.50	555.00	4162.50	2497.50	1665.00			
38	475.00	285.00	190.00	1425.00	855.00	570.00	4275.00	2565.00	1710.00			
39	487.50	292.50	195.00	1462.50	877.50	585.00	4387.50	2632.50	1755.00			
40	500.00	300.00	200.00	1500.00	900.00	600.00	4500.00	2700.00	1800.00			
41	512.50	307.50	205.00	1537.50	922.50	615.00	4612.50	2767.50	1845.00			
42	525.00	315.00	210.00	1575.00	945.00	630.00	4725.00	2835.00	1890.00			
43	537.50	322.50	215.00	1612.50	967.50	645.00	4837.50	2902.50	1935.00			
44	550.00	330.00	220.00	1650.00	990.00	660.00	4950.00	2970.00	1980.00			
45	562.50	337.50	225.00	1687.50	1012.50	675.00	5062.50	3037.50	2025.00			

Odległość w kilometrach	Miesięcznych			Sezonowych			Rocznych		
	K			L	A	S	Y		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
	M			A	R	E	K		
46	575.00	345.00	230.00	1725.00	1035.00	690.00	5175.00	3105.00	2070.00
47	587.50	352.50	235.00	1762.50	1057.50	705.00	5287.50	3172.50	2115.00
48	600.00	360.00	240.00	1800.00	1080.00	720.00	5400.00	3240.00	2160.00
49	612.50	367.50	245.00	1837.50	1102.50	735.00	5512.50	3307.50	2205.00
50	625.00	375.00	250.00	1875.00	1125.00	750.00	5625.00	3375.00	2250.00
51— 55	625.00	375.00	250.00	1875.00	1125.00	750.00	5625.00	3375.00	2250.00
56— 60	625.00	375.00	250.00	1875.00	1125.00	750.00	5625.00	3375.00	2250.00
61— 65	650.00	390.00	260.00	1950.00	1170.00	780.00	5850.00	3510.00	2340.00
66— 70	700.00	420.00	280.00	2100.00	1260.00	840.00	6300.00	3780.00	2520.00
71— 75	750.00	450.00	300.00	2250.00	1350.00	900.00	6750.00	4050.00	2700.00
76— 80	800.00	480.00	320.00	2400.00	1440.00	960.00	7200.00	4320.00	2880.00
81— 85	850.00	510.00	340.00	2550.00	1530.00	1020.00	7650.00	4590.00	3060.00
86— 90	900.00	540.00	360.00	2700.00	1620.00	1080.00	8100.00	4860.00	3240.00
91— 95	950.00	570.00	380.00	2850.00	1710.00	1140.00	8550.00	5130.00	3420.00
96— 100	1000.00	600.00	400.00	3000.00	1800.00	1200.00	9000.00	5400.00	3600.00

D. Ulgi taryfowe ze względów społecznych i humanitarnych.

I. Dla szkół.

A. PRZEJAZDY DO SZKÓŁ.

1. Wychowawcy — bez różnicy płci i wieku — wszelkich zakładów naukowych publicznych oraz prywatnych, którym przyznane są prawa zakładów naukowych publicznych, korzystają przy przejazdach w wagonach klasy III pociągów osobowych i mieszanych z ulgi, wynoszącej 50% normalnej taryfy osobowej.

2. Ulgę powyższą stosuje się do:

- a) codziennych przejazdów na odległość, nie przenoszącą 75 km., między stacją, w pobliżu której znajduje się dany zakład naukowy, a tą, w pobliżu której uczeń stale zamieszkuje, za biletami miesięcznymi;
- b) wyjazdów na wakacje świąteczne i letnie, tudzież powrotu do szkoły z wakacji;
- c) wyjazdu w czasie zajęć szkolnych w wypadkach wyjątkowych.

3. Do uzyskania tej ulgi wymagane jest przedłożenie na każdy przejazd, tam i z powrotem, jednośnego zaświadczenia bezpośredniej władzy szkolnej, zaopatrzonego w podpis i pieczęć i wymieniającego nazwisko ucznia, stację wyjazdu, oraz przeznaczenia, dalej cel podróży, wreszcie czas ważności zaświadczenia, który nie może przenosić 3-ch miesięcy. Zaświadczenie to, ostemplowane przez kasę kolejową, służy nabywcy biletu jako dowód, usprawiedliwiający ulgę. Po ukończeniu podróży zaświadczenie odbiera się łącznie i jednocześnie z biletem na przejazd.

Uwaga: Świadcstwo na otrzymanie ulgowego biletu miesięcznego może być wystawione na półrocze szkolne; przy nabyciu nowego biletu miesięcznego należy przedłożyć to zaświadczenie celem zapisania na niem liczby biletu miesięcznego.

4. Zaświadczenie szkolne winno się okazywać przy kontroli biletu równocześnie z nim.

5. Zaświadczenia należycie niewypełnione, przekreślane, poprawiane, nadpisywane i t. p., będą uznane za nieważne i odbierane okazicielowi.

6. Wszelkie nadużycia w korzystaniu z zaświadczeń pociągac będą za sobą utratę ulgi na dany przejazd, lub miesiąc, zawiadomienie o tem odnośnej władzy szkolnej, oraz wystąpienie dalsze władz kolejowych, w myśl ogólnych przepisów przewozowych.

7. Poza tem obowiązują przepisy ogólne o przewozach osób i szczegółowe o biletach okresowych dla zwykłych podróżnych.

8. Przytoczona powyżej ulga może być również przyznana na podstawie zaświadczeń odnośnych władz szkolnych nauczycielom i nauczycielkom szkół powszechnych przy przejazdach w celu uczęszczania na wakacyjne kursy uzupełniające.

B. WYCIECZKI SZKOLNE.

1. Wychowawców — bez różnicy płci i wieku — wszelkich zakładów naukowych publicznych lub prywatnych, którym przyznane są prawa zakładów naukowych publicznych, jak również towarzyszący im personel nauczycielski, przewozi się przy wspólnych, pod nadzorem nauczycielskim urządzanych wycieczkach conajmniej 10-iu osób, bez względu na odległość w wagonach klasy III-iej pociągów osobowych, lub mieszanych, objętych rozkładem jazdy, za połowę normalnej opłaty taryfowej.

2. Dla każdego 2-ch uczniów w wieku poniżej lat 10 wydaje się jeden bilet za połowę normalnej opłaty taryfowej.

3. Przy wycieczkach wychowanców szkół powszechnych lub średnich, na każdym 10-u płacących uczniów jednego niezamożnego ucznia przewozi się bezpłatnie.

4. Na każdym 10-ciu wychowanców można przewozić za opłatą ulgową co najwyżej jedną osobę z personelu nauczycielskiego w charakterze nadzorczym.

5. Właściwa władza szkolna winna piśmiennie, przynajmniej na 24 godziny przed wyjazdem, zawiadomić stację wyjazdu o zamierzonej wycieczce z przytoczeniem celu podróży, dnia wyjazdu, stacji przeznaczenia, ilości uczestników wycieczki i pociągu, z którego mają zamiar korzystać.

Zgłoszenie takie może być uwzględnione nawet na godzinę przed odejściem wyznaczonego do wyjazdu pociągu, o ile przytem nie zajdzie potrzeba dostawienia oddzielnych wagonów lub zwiększenia siły pociągowej.

6. Zawiadomienie, o którym wyżej, powinno być ostemplowane przez kasę biletową i przy wydaniu biletów zwrócone przewodnikowi wycieczki, który okazywać je ma przy kontroli biletów, zaś po ukończeniu podróży oddać łącznie z nimi.

7. Powyżej przytoczona ulga może być również przyznana nauczycielom i nauczycielkom szkół powszechnych na podstawie zaświadczeń właściwych władz szkolnych przy zbiorowych wycieczkach wakacyjnych, oraz terminatorom, biorącym udział w wycieczkach wychowawczych, urządzanych przez przytułki, bursy, lub stowarzyszenia rzemieślnicze, następnie związkom sokolskim, harcerskim i sportowym młodzieży i innym, mającym na celu opiekę nad młodzieżą, przy urządzanych przez nie wycieczkach wychowanców w towarzystwie personelu nadzorczego. W tych wypadkach winno być uprzednio wyjednanie od Dyrekcji kolejowej, w obrębie której leży stacja wyjazdu, zezwolenie na zastosowanie ulgi na podstawie podania z dołączeniem ustawy związku lub towarzystwa, urządzającego wycieczkę. Po uzyskaniu zezwolenia winno nastąpić co do danej wycieczki zgłoszenie według punktu 5-go.

8. Dyrekcjom kolejowym przysługuje prawo dozwolić przejazdu w klasie II-ej. Ze względu na warunki ruchu może jednak Dyrekcja wogóle odmówić ulgi dla podobnych wycieczek zbiorowych.

II. Dla robotników.

Uwaga wstępna.

1. Przez „robotnik” rozumie się w taryfie niniejszej wszelki pracownik bez względu na wiek i płeć, nie otrzymujący za swą pracę płacy miesięcznej, lub rocznej, a mianowicie:

- a) robotnicy fabryczni,
- b) czeladnicy i terminatorzy,
- c) robotnicy rolni i leśni,
- d) górnicy,
- e) wyrobnycy dzienni.

2. Osoby, pracujące na stanowiskach wyższych, jako to: werkmajstrzy, mechanicy, faktorzy, księgowi, kasjerzy, ekspedytorzy, rysownicy, nadzorcy budowlani i t. p. nie są uważane za robotników. ¶

A. PRZEJAZDY MIĘDZY MIEJSCEM ZAMIESZKANIA I PRACY. ¶

1. Robotników, zmuszonych do codziennych przejazdów między stacją, w pobliżu której zamieszkują, a stacją, w pobliżu której znajduje się miej-

sce ich pracy, przewozi się w wagonach klasy III pociągów osobowych i mieszanych, za opłatą zniżoną na warunkach, poniżej przytoczonych.

2. Zniżek tych udzielać się będzie tylko w połączeniach kolejowych, w których, według uznania kolei, istnieje stałe, lub przez dłuższy czas trwające zapotrzebowanie i na podstawie osobnych zaświadczeń.

3. Zaświadczenia te (legitymacje robotnicze) winien wydawać pracodawca i mają one zawierać podpis jego oraz robotnika, tudzież potwierdzenie właściwego urzędu gminnego, powiatowego, lub miejskiego.

4. Zaświadczenia ważne są na 3 miesiące od dnia wystawienia; pracodawca zaś winien co tydzień stwierdzać na zaświadczeniu, że właściciel tegoż pracuje u niego i ma prawo do ulgi.

5. Za nieprawidłowe wydanie zaświadczenia lub fałszywe potwierdzenie tegoż odpowiada pracodawca, na którym władze kolejowe mają prawo dochodzić odszkodowanie, przez prawo przewidziane.

6. Zaświadczenie powinno się okazywać równocześnie z biletem na przejazd, przyczem zaświadczenia niewypełnione należycie, przekreślane, poprawiane, nadpisywane i t. p. uznane będą za nieważne i odbierane okazicielowi.

7. Wszelkie nadużycie z zaświadczeniem pociągać będzie za sobą utratę ulgi przynajmniej przez czas, na który je wydano. Prócz tego władze kolejowe mają prawo do dalszych wystąpień, w myśl ogólnych przepisów przewozowych.

8. Za okazaniem powyższych zaświadczeń robotnikom wydawane będą bilety tygodniowe na przejazdy tam i z powrotem na odległość najwyżej 50 klm. za opłatą, wskazaną pod punktem 12 i pobieraną z góry.

Bilety takie ważne są w ciągu tygodnia, od poniedziałku do niedzieli włącznie, i dają prawo do codziennego jednorazowego przejazdu tam i z powrotem na przestrzeni, na jaką są wydane.

9. Za zagubione lub skradzione tygodniowe bilety robotnicze żadne odszkodowania wypłacane nie będą. Powtórników biletów się nie wydaje.

Wpłaconej za bilet tygodniowy należności nie zwraca się.

10. Jeżeli bilet robotniczy lub zaświadczenie nie jest prawidłowo wystawione, odbiera się je od posiadacza i uważa się go za podróżnego bez biletu (art. 16 przepisów przewozowych).

11. Bilety robotnicze w razie przerwy podróży tracą wartość.

12. Ceny tygodniowych biletów robotniczych:

Odległość w kilome- trach	Ceny tygo- dniowych biletów ro- botniczych	Odległość w kilome- trach	Ceny tygo- dniowych biletów ro- botniczych	Odległość w kilome- trach	Ceny tygo- dniowych biletów ro- botniczych
	Marek		Marek		Marek
1 — 5	6.00				
6	7.20	21	25.20	36	43.20
7	8.40	22	26.40	37	44.40
8	9.60	23	27.60	38	45.60
9	10.80	24	28.80	39	46.80
10	12.00	25	30.00	40	48.00
11	13.20	26	31.20	41	49.20
12	14.40	27	32.40	42	50.40
13	15.60	28	33.60	43	51.60
14	16.80	29	34.80	44	52.80
15	18.00	30	36.00	45	54.00
16	19.20	31	37.20	46	55.20
17	20.40	32	38.40	47	56.40
18	21.60	33	39.60	48	57.60
19	22.80	34	40.80	49	58.80
20	24.00	35	42.00	50	60.00

B. PRZEJAZDY GRUP ROBOTNIKÓW.

1. Osoby, które udowodnią książeczkami robotniczymi, paszportami, lub innymi, wystawionymi na ich imię, oddzielnymi dokumentami, iż są robotnikami, przewozi się grupami, conajmniej z 30 osób, klasą III-cią pociągów osobowych i mieszanych za połowę normalnej opłaty taryfowej. W razie zgłoszenia się grupy robotników w ilości mniejszej niż 30 osób pobiera się opłatę za 30 osób.

2. Do otrzymania powyższej ulgi niezbędne jest przedłożenie na każdą grupę z 30 robotników zaświadczenia zarządu fabryki, kopalni, zakładu przemysłowego, urzędu komunalnego i t. p. Zaświadczenie to winno zawierać nazwisko przewodnika grupy oraz nazwę stacji wyjazdu i przeznaczenia; ważne jest ono w ciągu miesiąca od daty wystawienia.

3. Zaświadczenie, o którym wyżej, stempluje kasa biletowa, zapisuje na niem numery wydanych biletów i zwraca przewodnikowi grupy, który winien je okazywać przy kontroli biletów, wskazując jednocześnie odnośnych robotników. Po ukończeniu podróży zaświadczenie to odbiera się łącznie z biletem na przejazd.

4. Dyrekcjom kolejowym pozostawia się prawo, zależnie od warunków ruchu, ograniczyć przewóz wspomnianych grup robotników tylko do niektórych pociągów, co winno być ogłoszone w rozkładach jazdy.

5. Wszelkie nadużycia w korzystaniu z niniejszej taryfy ulgowej pociągają będą za sobą, prócz cofnięcia ulgi, wystąpienie władz kolejowych, w myśl ogólnych przepisów przewozowych.

C. PRZEJAZDY DO OBJĘCIA LUB POSZUKIWANIA PRACY.*

1. Robotników, udających się w celu poszukiwania lub objęcia pracy do stacji, odległych więcej niż 50 km., przewozi się klasą III-cią pociągów osobowych i mieszanych za połowę normalnej opłaty taryfowej.

2. W celu otrzymania powyższej ulgi winien jest każdy robotnik przedłożyć zaświadczenie państwowego urzędu lub uznanego przez kolej publicznego lub humanitarnego zakładu pośrednictwa pracy. Zaświadczenie to ma zawierać imię i nazwisko robotnika, nazwę stacji wyjazdu i przeznaczenia oraz cel podróży, a ważne jest na miesiąc od daty wystawienia.

3. Zaświadczenie, o którym wyżej, stempluje kasa biletowa, zapisuje na niem numer wydanego biletu i zwraca robotnikowi, który winien je okazywać przy kontroli biletów, a po ukończeniu podróży oddać razem z biletem.

4. Wszelkie nadużycia w korzystaniu z niniejszej taryfy ulgowej pociągają będą za sobą, prócz cofnięcia ulgi, wystąpienie władz kolejowych, w myśl ogólnych przepisów przewozowych.

III. Dla straży ogniowych, udających się do miejsca wypadku*).

1. Przewóz strażaków do miejsca pożaru, lub innego wypadku, w celu niesienia pomocy, uskutecznia się bez opłaty.

2. Przewóz powrotny uskutecznia się za połowę opłaty taryfy normalnej.

3. Opłata za przejazd powrotny winna być uiszczona przed rozpoczęciem podróży powrotnej, w przeciwnym bowiem razie straż do przewozu przyjętą nie będzie.

*) Przewóz narzędzi straży ogniowej uskutecznia się na tych samych zasadach, co i personelu strażackiego.

4. Jeżeli przejazd straży ogniowej wywołany jest potrzebą kolei państwowych, wówczas i przejazd powrotny wolny jest od opłat.

IV. Dla osób niezamożnych, pokąsanych przez zwierzęta, podejrzane o wściekliznę.

1. Pokąsane przez zwierzęta, podejrzane o wściekliznę, osoby niezamożne, które wykażą się urzędowym świadectwem, ubóstwa oraz potrzebą podróży do odpowiedniego zakładu szczepienia ochronnego, przewozi się tam i z powrotem w klasie 3-iej za opłatą połowy normalnej taryfy.

2. Z ulgi tej mają prawo korzystać również osoby, wyznaczone do dozoru pokąsanych, nawet gdy jadą po chorego, lub wracają same po odstawieniu tegoż, o ile w świadectwie urzędowym wymienione będą z nazwiska, jako dozorcujące odnośnych chorych i o ile podróż podejmą w ciągu dni 8 przed odebraniem lub po odstawieniu chorych.

V. Dla niezamożnych umysłowo chorych i tychże dozorców.

1. Umysłowo chorych, którzy się wykażą urzędowym świadectwem ubóstwa i choroby, przewozi się w wagonach klasy 3-iej pociągów osobowych (z wyjątkiem pospiesznych) za połowę opłaty normalnej taryfy nawet wówczas, gdy korzystają z oddzielnego przedziału.

2. Również towarzyszących takim chorym dozorców przewozi się na podstawie wyżej wymienionych świadectw w wagonach kl. 3-iej pociągów osobowych (z wyjątkiem pospiesznych) za połowę opłaty normalnej taryfy.

VI. Dla inwalidów wojennych.

A. DLA WSZELKICH INWALIDÓW.

1. Osoby, które na wojnie odniosły rany lub przyprawione zostały o kalectwo i znajdują się w opiece urzędów dla inwalidów lub urzędowo uznanych stowarzyszeń inwalidów wojennych, przewozi się klasą II lub III pociągów osobowych lub mieszanych za połowę normalnej opłaty taryfowej przy przejazdach:

a) od miejsca pobytu inwalidy:

(1) w celu poddania się zabiegom u lekarzy-specjalistów, umieszczenia w zakładzie leczniczym lub kształcącym, do uzdrowisk lub na kursy kształcące dla inwalidów wojennych, do biur porad, założonych przez instytucje urzędowe opieki nad inwalidami lub przez związki zawodowe, oraz do pracodawcy celem zgłoszenia się do pracy,

(2) do objęcia pracy;

b) od miejsca zamieszkania lekarza-specjalisty do zakładu leczniczego lub kształcącego, do uzdrowisk lub wreszcie na kursy kształcące dla inwalidów wojennych;

c) od biura porad do dalszej jazdy:

(1) do pracodawcy celem zgłoszenia się do pracy,

(2) do objęcia pracy;

d) po pobycie w zakładach leczniczych lub kształcących albo uzdrowiskach w razie powtórnego zbadania do miejsca zamieszkania najbliższego lekarza-specjalisty;

e) w razie powrotu w wypadkach, wskazanych pod punktami a) (1), b), c) (1) i d),—do miejsca zamieszkania lub pobytu inwalidy.

2. Potrzebny w danym razie dla inwalidy przewodnik (dozorca) korzysta również z powyższej ulgi w drodze tam i z powrotem.

3. Do uzyskania wspomnianej ulgi dla siebie oraz dla przewodnika (dozorcy) winien jest inwalida przedłożyć w kasie biletowej zaświadczenie.

4. Jako zaświadczenie, które ma być imienne, służy:

a) przy przejeździe tam i z powrotem—potwierdzenie na urzędowym blankiecie związku inwalidów co do tego, że wysłanie inwalidy do lekarza specjalisty, zakładu leczniczego lub kształcącego, uzdrowiska, na kursy kształcące dla inwalidów, do biur porad, pracodawcy lub w celu objęcia pracy — zarządził ten związek.

Ponad to

b) w drodze powrotnej lub przy dalszym przejeździe—jedno z następujących potwierdzeń: lekarza-specjalisty, że dokonał badania lekarskiego, a także, w danym razie, że polecił inwalidzie udać się do zakładu leczniczego lub kształcącego, uzdrowiska, albo wreszcie na kursy kształcące dla inwalidów wojennych, — zakładów leczniczych lub wychowawczych, albo zarządu uzdrowiska z ukończenia pobytu, — kierownika kursów kształcących z ukończenia tychże, — biura porady, że jej udzieliło, a także, w danym razie, że poleciło jechać dalej do pracodawcy celem zgłoszenia się do pracy lub objęcia jej, — pracodawcy, że inwalida zgłosił się u niego.

5. Zaświadczenia, o których wyżej, stempluje kasa biletowa, zapisuje na nich numery wydanych biletów i zwraca inwalidom, którzy winni je okazywać przy kontroli biletów a po ukończeniu podróży oddać łącznie z biletem na przejazd.

6. Wózki oraz fotele, potrzebne dla inwalidów w podróży, przewozi się bezpłatnie za osobnemi zaświadczeniami, do których stosują się odpowiednio przepisy, zawarte w punkcie 4.

Zaświadczenia te, o ile wózki lub fotele wysła się jako bagaż, zatrzymuje kasa stacji nadania.

B. DLA INWALIDÓW OCIEMNIAŁYCH.

1. Dozorców inwalidów ociemniałych przewozi się bezpłatnie przy wszelkich przejazdach tych inwalidów (dział A), jeżeli są im niezbędni.

2. Dozorcy tacy winni posiadać zaświadczenie; wystawione na imię inwalidy przez urząd komunalny lub związek inwalidów na rok kalendarzowy, stwierdzające, że ociemniały jest inwalidą wojennym.

3. Psy, prowadzące ociemniałych, jadące razem z nimi, przewozi się bezpłatnie za osobnemi zaświadczeniami, do których stosuje się odpowiednio przepisy, zawarte w dziale A, punkt 4.

Zaświadczenia te, o ile psy przewozi się w wagonie bagażowym, zatrzymuje kasa stacji nadania.

Rozdział II.

Bilety peronowe.

1. Osoby, nie posiadające biletów ważnych na przejazd—z wyjątkiem tych, którzy nie zdążyli ich nabyć i dopuszczeni zostali do przejazdu za uiszczeniem należności w pociągu—winny są przed wejściem do odgradzonej części stacji kupić bilet peronowy.

2. (1) Cena biletu peronowego na jednorazowy wstęp do odgradzonej części stacji wynosi 1 markę.

(2) Cena biletu peronowego na wstęp do odgradzonej części stacji w ciągu miesiąca kalendarzowego wynosi 30 marek.

(3) Miesięczne bilety peronowe są imienne i z fotografią właściciela; stacje, dla których zaprowadzają się takie bilety, ustala kolej według swego uznania i w miarę potrzeby.

Rozdział III.

Przewóz psów.

1. Opłata za przewóz psów lub drobnych zwierząt, zabieranych do wagonów osobowych, oraz psów, przewożonych w wagonach bagażowych albo w osobnych pomieszczeniach wagonów pociągami osobowymi, mieszanymi lub pospiesznymi, wynosi połowę ceny odnośnego biletu klasy 3-ej.

2. Jeżeli psów nie odebrano w ciągu dwóch godzin po przybyciu ich na stację przeznaczenia, to za ich przechowanie pobiera się opłatę po 1 marce za sztukę i za każdą rozpoczętą godzinę.

Rozdział IV.

Przewóz bagażu.

1. Opłaty jednostkowe za przewóz bagażu wynoszą od każdych zaczętych 10 kg. i od każdego kilometra w pociągach:

- a) osobowych i mieszanych — 2 fen. — i
- b) pospiesznych — 3 fen.

2. Opłaty oblicza się strefami po 10 km, licząc za pełne strefy.

3. Najniższa należność za przewóz bagażu pociągiem osobowym lub mieszanym wynosi 2 marki, a pospiesznym równa się opłacie za 100 km., t. j. wynosi 3 mk. za każde 10 kg.

4. Za ubezpieczenie strat, mogących wyniknąć z nieterminowej dostawy bagażu, pobiera się od każdych zaczętych 10 marek zadeklarowanej sumy oraz od każdych zaczętych 10 km. odległości przewozu—3 fenigi, najmniej jednak od przesyłki 2 marki.

5. Za bagaż, nie zabrany przez odbiorcę w ciągu 24 godzin od chwili przybycia odnośnego pociągu, kolej pobiera opłatę za przechowanie po 1 marce od sztuki za każdą zaczętą dobę.

Rozdział V.

Przewóz przesyłek nadzwyczajnych.

1. Opłata jednostkowa za przewóz przesyłek nadzwyczajnych pociągami pospiesznymi, osobowymi lub mieszanymi wynosi 3 fenigi od każdych zaczętych 10 kg. i od każdego kilometra.

2. Opłata oblicza się strefami po 10 km., licząc za pełne strefy.

3. Najniższa należność za przewóz przesyłki nadzwyczajnej wynosi: w pociągach osobowych i mieszanych 3 marki od wagi ogólnej, zaś w pociągach pospiesznych—3 marki od każdych zaczętych 10 kg.

4. Za ubezpieczenie strat, mogących wyniknąć z nieterminowej dostawy, oraz za przechowanie przesyłek nadzwyczajnych pobiera się opłaty w tej samej wysokości, co za bagaż.

Rozdział VI.

Przewóz czasopism, broszur i książek.

1) Przewóz czasopism, broszur i książek odbywa się pociągami osobowymi i mieszanymi. Na przewóz w pociągach pospiesznych wymagane

jest zezwolenie Dyrekcji Kolejowej, w obrębie której znajduje się stacja nadawcza.

2) Paczki czasopism i t. p. o wadze poszczególnej paczki do 100 kg. powinny być nadawane w odpowiedniemu opakowaniu; na paczkach powinny być naklejone kartki, na których czarnym drukiem mają być umieszczone następujące dane: nazwisko i miejsce zamieszkania nadawcy, stacja przeznaczenia, imię, nazwisko i adres odbiorcy, oraz napis: „Czasopisma, Książki“.

3) Przyjmowanie dzienników do wysłania odbywa się w ściśle określonych godzinach, najpóźniej na pół godziny przed odejściem odpowiedniego pociągu.

4) Nadawca obowiązany jest do zachowania przepisów, dotyczących przesyłek, podlegających przymusowi pocztowemu.

5) Opłata za przewóz powinna być uiszczona przy nadaniu; wynosi ona 1.5 fen. od każdego zaczętych 10 kg. i 1 km. i oblicza się strefami po 10 km., licząc za pełne strefy. Przypadająca do pobrania należność zaokrągla się do najbliższych 10 fen. wwyż. Najmniejsza należność za przewóz przesyłki wynosi 1 markę.

6) Przewóz czasopism i t. p. odbywa się za dowodami przewozowymi, używanymi przy przesyłkach nadzwyczajnych.

7) Przesyłki czasopism i t. p. dla osób, z którymi Dyrekcja Kolejowa zawarła odnośną umowę, mogą być nadawane również za szczególnymi wykazami na następujących warunkach:

- a) Wykazy, doręczane stacjom wraz z odpisem, winny być sporządzone na blankietach podług ustalonego wzoru.
- b) Blankiety te, składające się z 4-ch części, a mianowicie: grzbietu, wykazu, odpisu tegoż i kwitu dla nadawcy, drukowane będą przez zarząd kolei. Mogą być one również przygotowane za zgodą Dyrekcji Kolejowej przez samego kontrahenta; w tym jednak wypadku winny być one przedłożone Dyrekcji Kolei do ostemplowania.
- c) Po przyjęciu od kontrahenta należycie wypełnionego wykazu wraz z odpisem i po sprawdzeniu wagi oraz zawartości przesyłki na zasadach ogólnych, stacja nadawcza zatrzymuje odpis, oryginał zaś wraz z czasopismami i t. p. wręcza konduktorowi bagażowemu lub pociągowemu, który wydaje przesyłki na wskazanych w wykazie stacjach.
- d) Do jednego wykazu mogą być wpisywane stacje, należące do jednej tylko Dyrekcji i znajdujące się na jednej linii biegu pociągu. Na każde rozgałęzienie należy sporządzać oddzielne wykazy.
- e) Obliczanie opłaty przewozowej dokonywa się według zasad, ustalonych w punkcie 5, oddzielnie za każdy wykaz, za ogólną odległość taryfową od stacji nadawczej do ostatniej stacji odbiorczej, wskazanej w wykazie i za ogólną wagę przesyłki, nadanej przy tymże wykazie.
- f) Zwrotne przesyłanie niesprzedanych czasopism i t. p. skutecznia się jako nowe przesyłki.
- g) Należności, przypadające kolei, uiszcza się stosownie do umowy pomiędzy Dyrekcją Kolei i kontrahentem.

Rozdział VII.

Pociągi nadzwyczajne, wagony osobowe, dla chorych i bagażowe.

A. POCIĄGI NADZWYCZAJNE.

1. (1) Za pociągi nadzwyczajne pobiera się za każdy kilometr taryfowy następujące opłaty:

- a) za lokomotywę — 10 mk. O ile ze względów ruchowych lub technicznych zajdzie potrzeba użycia więcej, niż jednej lokomotywy, opłatę powyższą pobiera się za każdą doczepioną lokomotywę osobno;
- b) za każdą oś dostarczonego na żądanie wagonu osobowego 3 mk.;
- c) za każdą oś innego, dostarczonego na żądanie wagonu lub też doczepionego ze względu na wymogi ruchu—1 mk. 50 fen.

Najniższa opłata wynosi 35 mk. za kilometr taryfowy, nie mniej jednak, niż 1000 marek za pociąg.

(2) Jeżeli opłata za przewóz w pociągu nadzwyczajnym osób, zwierząt, bagażu i przesyłek towarowych według taryf normalnych wypada drożej, niż na podstawie powyższego ustępu (1), to pobiera się opłatę wyższą, licząc jednak za przewóz osób, bagażu i przesyłek towarowych pospiesznych opłaty, ustalone dla pociągów osobowych, bez względu na szybkość pociągu nadzwyczajnego.

2. (1) Jeżeli na żądanie zamawiającego dostarcza się wagonów szcze g ół nie przez niego wskazanych, to za ich przebieg linjami, któremi pociąg nadzwyczajny nie przechodzi, zarówno w drodze tam, jak i z powrotem, pobiera się 50 fen. za każdą oś i każdy kilometr taryfowy. Przy obliczaniu tej należności — również gdy wagony wracają do stacji macierzystej inną drogą, niż tą, którą przybyły, odejmuje się od ogólnej długości linii, któremi wagony przebiegały, długości tych linji, któremi wagony przechodziły w stanie ładownym; tylko za różnicę odległości w ten sposób obliczoną pobiera się powyżej wskazaną opłatę.

(2) Opłatę powyższą pobiera się również, choć wagon nie jest własnością kolei; w tym wypadku liczy się ją także, i to za drogę tam i z powrotem, gdy wagon przed lub po użyciu go, w celu uskutecznienia naprawy, przesyła się, na osobne żądanie zamawiającego, do warsztatów.

(3) Wszelkie dalsze warunki, pod jakimi żądane wagony będą dostarczone, mają być ustalone z zamawiającym.

3. Przy zamawianiu pociągu nadzwyczajnego winna być złożona kaucja w wysokości 1000 mk., która, w razie odwołania pociągu nadzwyczajnego, przepada na rzecz kolei, z pobraniem jednak ponadto, w odpowiednich wypadkach, opłat, ustalonych ustępem 2-im.

Należności za przebieg pociągu nadzwyczajnego uiszczą się na stacji wyjściowej, nie później, niż na 1 godzinę przed czasem, wyznaczonym do wyjazdu.

Jeżeli przy obliczaniu opłaty przewozowej stacja odejścia nie uwzględniła należności za potrzebne w danym razie na poszczególnych odcinkach dodanie parowozu pomocniczego, to przypadające za to należności winny być uiszczone dodatkowo na stacji przeznaczenia.

4. (1) Jeżeli wyznaczony do odjazdu czas został przez zamawiającego przekroczoney, to pociąg nadzwyczajny, na żądanie zamawiającego lub według uznania kolei, może być w dalszym ciągu trzymany w pogotowiu.

(2) Za każde rozpoczęte pół godziny oczekiwania pociągu, nawet na wypadek zupełnego odwołania tegoż, pobiera się opłata za oczekiwanie w wysokości 500 mk.

(3) Trzymanie pociągu w pogotowiu trwa tylko tak długo, dopóki wpłacona zgóry należność przewozowa pokrywa przypadającą za oczekiwanie opłatę.

B. WAGONY OSOBOWE, DLA CHORYCH I BAGAŻOWE.

1. (1) Za dostarczone na żądanie prywatną lub kolejową własność stanowiące wagony salonowe, sypialne lub inne osobowe oraz szczególnie urządzone dla chorych, kupują osoby, korzystające z tych wagonów, bilety

klasy I-ej odnośnego rodzaju pociągu, przyczem mają zastosowanie ulgi dla dzieci (art. 12 przepisów przewozowych); conajmniej winny być opłacone przy dwóch — lub trzechosiowych wagonach 12 biletów na każdy wagon, a przy cztero-lub więcej osiowych wagonach — 18 całych biletów. (Patrz wszakże ustęp 3-ci).

(2) Jeżeli odnośne pociągi nie posiadają wagonów klasy I, to opłaca się za wagon osobowy jedno-dwu-lub trzyosiowy — 18 całych biletów kl. II, za takiż wagon o więcej osiach — 27, a za wagon bagażowy lub towarowy, użyty pod przewóz chorych — 9 całych biletów na pociąg odnośnego rodzaju.

2. (1) Za dostarczone na żądanie wagony bagażowe pobiera się opłata 3 mk. za każdą oś i każdy kilometr taryfowy.

(2) Jeżeli przewóz bagażu wypada według taryf osobowych (Część II), drożej, to pobiera się ta wyższa opłata przewozowa.

3. (1) Za dostarczone na żądanie wagony bagażowe lub towarowe pod przewóz chorych opłaca się 6 całych biletów kl. I na pociąg odnośnego rodzaju; jeżeli w wagonie przewozi się więcej niż jednego chorego, to dla każdego dalszego chorego opłaca się bilet kl. I.

(2) Dwóch dozorców w wagonie dla chorych przewozi się bezpłatnie; każdy następny dozorca, jadący w tym samym wagonie, winien nabyć bilet jazdy kl. III na pociąg odnośnego rodzaju.

(3) Przedmioty, służące dla wygody chorych podczas podróży, można wziąć do wagonu bez opłaty. Za pozostały bagaż pobiera się opłatę, przewidzianą w taryfie.

(4) Postanowienie pod liczbą 3 (1 — 3) stosują się również przy korzystaniu z osobnych przedziałów klasy III, urządzonych do przewożenia chorych.

(5) Przewóz wagonów dla chorych odbywa się pociągami osobowymi lub mieszanymi, a pospiesznymi tylko na podstawie szczególnej umowy.

5. (1) Jeżeli na żądanie zamawiającego dostarcza się wagony szczególnie przez niego wskazanych, to za ich przebieg linjami, któreimi wagony te szły w stanie próżnym, zarówno w drodze tam, jak i z powrotem, pobiera się 50 f. za każdą oś i każdy kilometr taryfowy. Przy obliczaniu tej należności — również gdy wagony wracają do stacji macierzystej inną drogą, niż ta, którą przybyły, odejmuje się od ogólnej długości linji, któreimi wagony przebiegały, długości tych linji, któreimi wagony przechodziły z podróży; tylko za różnicę odległości w ten sposób obliczoną pobiera się powyżej wskazaną opłatę.

(2) Opłatę powyższą pobiera się również choć wagon nie jest własnością kolei; w tym wypadku liczy się ją także, i to za drogę tam i z powrotem, gdy wagon przed lub po użyciu go, w celu uskutecznienia naprawy, przesyła się, na osobne żądanie zamawiającego, do warsztatów.

6. Wszystkie opłaty uiszczą się na stacji odjazdu; zamawiający otrzymuje pokwitowanie, które okazywać winien przy sprawdzaniu biletów w pociągu i oddać po ukończeniu podróży.

7. W razie nieużytkowania zamówionego wagonu, oprócz opłat, wskazanych pod liczbą 5, zwraca się kolei wszystkie wynikiłe wskutek przygotowania wagonu koszty.

8. Wszelkie dalsze warunki, pod jakimi żądane wagony będą dostarczone, mają być ustalone z zamawiającym.

Warszawa, dnia 20 kwietnia 1920 r.

Minister Kolei Żelaznych.

K. Bartel.